

Pla d'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL (POAP) CURS 2021 - 2022

1. AGENTS DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

2. LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

3. CONCRECIÓ DE LES LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

4. NORMATIVA VIGENT

5. OBJECTIUS

6. L'ORGANITZACIÓ DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

6.1 Nivells d'actuació

6.2 Actuacions

6.3 Actuacions per incorporar la perspectiva de gènere a les activitats d'orientació

7. EL CONSELL ORIENTADOR

8. AVALUACIÓ DEL POAP

Segons la *Resolució de 1 de octubre de 2021, per la qual s'estableixen les línies estratègiques de l'orientació educativa i professional i de l'acció tutorial per al curs 2021- 2022*:

«Els centres docents que imparteixen educació secundària obligatòria i batxillerat disposen d'un Pla d'orientació acadèmica i professional, el qual estableix els continguts i l'organització de l'orientació acadèmica i professional que han d'orientar la tasca de tot el professorat del centre al llarg del curs escolar, en el context del desenvolupament de les seues assignatures, així com les actuacions que es duran a terme dins de la planificació d'activitats de tutoria i des del departament d'orientació educativa i professional.

El POAP l'elabora el departament d'orientació educativa i professional, d'acord amb les directrius establides per la comissió de coordinació pedagògica i en col·laboració amb els tutors i les tutores, a partir de les línies estratègiques de l'orientació educativa i professional que estableix la Resolució 01.10.2021 i de les directrius que s'indiquen en el punt 1.2.6.5. de la Resolució de 26 de juliol de 2021, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2021-2022.»

«Les actuacions relacionades amb l'orientació educativa i professional i amb l'acció tutorial que desenvolupen els centres han de partir de les característiques del centre en el seu context, donar resposta a les necessitats de l'alumnat i de la comunitat educativa, estar integrades en els seus projectes, plans i programes i tindre en compte els diferents agents orientadors: els equips educatius, el personal orientador, les famílies, el mateix alumnat i els agents externs.

Perquè la tutoria impregne la cultura del centre i contribuïska al desenvolupament dels objectius de millora, s'ha de comptar amb la participació i la implicació de tota la comunitat educativa i recollir les actuacions que estiguen consensuades i siguen considerades com a importants i prioritàries per les persones que han de col·laborar en el seu desenvolupament.

Tot i que l'orientació i la tutoria formen part de la funció docent, cal destacar el paper dels departaments d'orientació educativa i professional en la coordinació i dinamització d'aquestes actuacions, conjuntament amb els equips directius, la tutoria i la comissió de coordinació pedagògica, perquè s'integren de forma natural en la resta d'actuacions del centre educatiu, donen suport als processos de desenvolupament integral de l'alumnat i esdevenen en motor de transformació i de millora de les comunitats educatives.»

1. AGENTS DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

1. La tutoria i l'orientació de l'alumnat formen part de la funció docent. La finalitat de l'acció tutorial és contribuir, juntament amb les famílies, al desenvolupament global de l'alumnat, tant en l'àmbit acadèmic com en el personal i social, i realitzar el seguiment individual i col·lectiu de l'alumnat per part de tot el professorat.
2. El claustre del professorat ha de fixar els criteris referits a l'atenció a la diversitat, l'orientació i la tutoria.
3. La comissió de coordinació pedagògica ha d'elaborar la proposta d'organització de l'orientació educativa i de l'acció tutorial i establir les actuacions prioritàries.
4. Les famílies i l'alumnat han de participar, junt amb el professorat, en l'establiment de prioritats i cooperar en el disseny, implementació i avaluació de les actuacions d'orientació educativa i professional i d'acció tutorial.
5. Els equips directius, els equips educatius i les estructures que conformen l'orientació educativa i professional han d'incorporar i desenvolupar les línies estratègiques que estableix aquesta resolució als diferents projectes, plans i programacions, tot considerant les actuacions que s'han establert com a prioritàries i que aquestes han de ser transversals i compartides pels diferents agents, cadascun en el seu nivell de responsabilitat i competències.
6. La direcció d'estudis té la funció de coordinar les activitats d'orientació i tutoria, i vetlar per la seua execució.
7. Els departaments d'orientació educativa i professional, han de cooperar en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació de les actuacions d'orientació educativa i professional que es duen a terme en el centre.
8. En la planificació de les actuacions s'ha de contemplar també la participació dels agents externs que, des dels diferents àmbits, poden contribuir al desenvolupament i a la consecució dels objectius planificats.

2. LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

L'orientació educativa i professional s'organitza al voltant de quatre línies estratègiques: ensenyament-aprenentatge, igualtat i convivència, transició i acollida i orientació acadèmica i professional, que estan vinculades als diferents plans, projectes i programes de què disposa el centre. Al seu torn, cada línia estratègica comporta un conjunt d'actuacions que els centres han de prioritzar d'acord amb les seues característiques i necessitats.

L'objectiu principal de l'orientació acadèmica i professional és potenciar la maduresa vocacional i l'auto orientació de l'alumnat, en un procés d'assessorament a l'alumnat i les famílies en què es faciliten els recursos necessaris per afavorir l'autoconeixement, s'ofereix informació sobre les diferents opcions acadèmiques i professionals i s'ajuda en la presa de decisions de manera responsable i lliure de biaixos de gènere o de qualsevol altre tipus.

L'orientació acadèmica i professional adquireix una especial rellevància en els moments en què l'alumnat ha de triar entre diferents opcions que poden condicionar el seu futur acadèmic i professional, tot i que s'ha d'iniciar des d'edats primerenques i desenvolupar-se durant tota l'escolarització, amb la col·laboració de tot l'equip docent i, si és el cas, d'agents externs.

Les actuacions que s'inclouen en la línia estratègica d'orientació acadèmica i professional, a més de les que puguen introduir els centres en el marc de la seues competències i l'autonomia pedagògica i organitzativa, són les següents:

- a) Identificació de barreres que limiten els processos de presa de decisions i l'accés a les diferents opcions acadèmiques i professionals.
- b) Accions orientades al reconeixement i la inclusió de les dones i la seua producció cultural i científica dins de les programacions de cada matèria.
- c) Accions orientades a la sensibilització contra la discriminació i els estereotips en l'elecció d'estudis i professions per qüestions de gènere, culturals, d'orientació afectivo-sexual o identitat de gènere.
- d) Detecció de necessitats d'orientació acadèmica i professional.
- e) Coordinació i col·laboració entre les estructures de coordinació didàctica, les estructures d'orientació, les persones tutores i el professorat de l'especialitat de formació i orientació laboral, en la organització de l'orientació acadèmica i professional en el centre, amb perspectiva de

gènere, incloent els processos de difusió i promoció, especialment en els períodes de preinscripció, de matriculació, acollida i transició.

f) Disseny i organització d'activitats d'orientació acadèmica i professional per cicles/nivells destinades al coneixement d'un mateix, de la gestió personal, dels perfils professionals, del conjunt de possibilitats formatives i de la realitat del context socioeconòmic, potenciant els processos de presa de decisions vocacionals, l'elecció de l'itinerari acadèmic-professional més adequat i l'auto orientació.

g) Proposta d'actuacions que contribuïsquen a la prevenció de l'abandó prematur dels estudis.

h) Actuacions d'orientació individualitzada dirigides a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o en situació de risc d'abandonament.

i) Procés d'avaluació sociopsicopedagògica per a l'aplicació de mesures personalitzades per a proves d'accés als diferents ensenyaments i altres mesures: flexibilització, itineraris formatius personalitzats i accessibilitat personalitzada.

j) Suport, informació i cooperació amb les famílies en els processos d'orientació acadèmica i professional.

k) Procés de col·laboració en l'elaboració i comunicació del consell orientador.

l) Coordinació i col·laboracions amb serveis, associacions, institucions i empreses que tinguen com a objectiu la presa de contacte amb el món aboral/productiu; el coneixement de l'entorn socioeconòmic del centre; la informació acadèmica i professional; les ofertes laborals i els perfils de l'oferta d'ocupació; la informació sobre beques; etc. (serveis orientació de les universitats, Labora, entitats col·laboradores, Xarxa Eures, cambres de comerç, agències públiques de col·locació, etc.).

m) Coordinació i col·laboració amb altres centres educatius i amb institucions que realitzen l'oferta formativa formal i no formal per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, en situació de desavantatge o en risc d'abandonament, i amb centres que realitzen l'oferta formativa complementària a la realitzada en el centre.

n) Organització i col·laboració amb les persones tutores en la planificació, la implementació i l'avaluació de les activitats d'orientació acadèmica i professional per al grup classe.

3. CONCRECIÓ DE LES LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

1. L'orientació educativa i professional requereixen d'una planificació sistemàtica i la col·laboració de tota la comunitat educativa en els nivells de planificació, implementació, seguiment i avaluació, tot comptant amb la col·laboració dels diversos agents, serveis, institucions i administracions.
2. La concreció de les línies estratègiques de l'orientació educativa i professional i l'acció tutorial que estableix la Resolució 01.10.2021 s'ha de realitzar a través dels projectes, plans i programes que formen part del Projecte educatiu de centre (PEC) i de la seua concreció en la Programació general anual (PGA).
3. La comissió de coordinació pedagògica o l'òrgan del centre que tinga atribuïdes aquestes funcions ha d'assegurar la coherència entre el projecte educatiu i els diferents projectes, plans, programes i actuacions desenvolupats pel centre.

4. NORMATIVA VIGENT

- Decret 72/2021, de 21 de maig, organitza l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià que han de desenvolupar els centres docents, els equips educatius, els equips d'orientació educativa, els departaments d'orientació educativa i professional, les agrupacions d'orientació de zona i les unitats especialitzades d'orientació.
- Decret 252/2019, de 29 de novembre, regula l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional.
- Resolució de 26 de juliol de 2021, dicta les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2021-2022.
- Resolució de 26 de juliol de 2021, dicta les instruccions sobre ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2021-2022 impartisquen cicles de Formació Professional Bàsica, de grau mitjà i de grau superior.
- Resolució de 2 d'agost de 2021, estableix l'organització i el procediment d'intervenció de les unitats especialitzades d'orientació (UEO) i concreta el procediment d'activació dels centres d'educació especial com a centres de recursos.

- RESOLUCIÓ d'1 d'octubre de 2021, per la qual s'estableixen les línies estratègiques de l'orientació educativa i professional i de l'acció tutorial per al curs 2021-2022.

5. OBJECTIUS

L'objectiu general del Pla d'Orientació Acadèmica i Professional (POAP) consisteix en facilitar la presa de decisions de cada alumne/a respecte al seu itinerari acadèmic i professional.

Objectius específics de l'alumnat:

- Ajudar l'alumne a adquirir un major coneixement de si mateix, aptituds, interessos i motivacions per a l'estudi.
- Proporcionar informació sobre els diferents itineraris acadèmics i professionals al final del curs o etapa sobre la situació actual i les tendències en el món del treball.
- Desenvolupar habilitats de cerca i tractament de la informació.
- Desenvolupar la reflexió i capacitat crítica per a analitzar els avantatges i inconvenients de les diferents opcions educatives i professionals, examinant aquelles que millor s'ajusten a les seues possibilitats i preferències, que guarden relació entre si i quina repercussió tenen en les eixides professionals futures.
- Organitzar adequadament les diferents informacions i experiències per a plantejar-se un itinerari, tractar un pla per a aconseguir-lo i prendre les decisions oportunes que conduïsquen a la meta fixada.

Objectius específics dels tutors/es:

- Ser receptors de les demandes acadèmiques i/o professionals del grup.
- Participar activament en el POAP.

Objectius específics de l'orientadora:

- Elaboració i revisió del POAP.

- Ser receptora de la informació acadèmica i/o professional aportada pel tutor i professors de cadascun dels alumnes que formen el grup.
- Ser receptora de les demandes acadèmiques i/o professionals dels alumnes.
- Transmetre tota la informació recaptada relativa a l'orientació acadèmica i professional a l'equip tècnic de cadascun dels centres de menors.
- Cerca i confecció de material relacionat amb la formació acadèmica i professional.
- Oferir i facilitar tant a l'alumnat com al professorat tot tipus de material i informació relativa a l'orientació acadèmica i professional.

Objectius específics en relació a les famílies:

- Informar-los sobre les diferents opcions que proposa el sistema educatiu, així com amb les diferents eixides professionals.
- Assessorar-los i orientar-los en aspectes concrets relacionats amb la formació i educació dels seus fills.
- Implicar a les famílies en el procés de construcció de la maduresa vocacional dels seus fills.

6. L'ORGANITZACIÓ DE L'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL

6.1 NIVELLS D'ACTUACIÓ

Els nivells d'actuació vindran donats per les etapes i els nivells educatius de l'any acadèmic. Estos nivells d'intervenció seran, per tant, revisats i actualitzats anualment, ajustant-se les programacions tutorialis per nivells a l'oferta educativa del Centre.

Actualment (curs 2021 - 2022) són els següents:

- ESO: 1r, 2n, 3r i 4^t (incloent PMAR y PR4)
- FPB: 1r, 2n
- BATXILLERAT: 1r i 2n

6.2 ACTUACIONS

Seguint la normativa vigent, en el Pla d'Orientació Acadèmica i Professional del IES La Vall de Segó hem de contemplar tres línies d'actuació principals:

1. Actuacions dirigides al fet que l'alumnat desenvolupe les capacitats implicades en el procés de presa de decisions i al fet que coneguen de forma ajustada les seues pròpies capacitats, limitacions, motivacions i interessos.
2. Activitats informatives i formatives, dirigides a l'alumnat i les seues famílies, sobre les eixides acadèmiques i professionals.
3. Actuacions per a propiciar el contacte de l'alumnat amb el món del treball.

ACTUACIONS COMUNS

Les actuacions que se descriuen a continuació s'adaptaran al curs concret en el que se desenvolupe.

- Coneixement de les pròpies possibilitats, interessos i limitacions :
qüestionaris d'autoanàlisi dels propis interessos, capacitats i valors.
- Coneixement de l'estructura del sistema educatiu i de les diferents opcions i itineraris: sessions informatives sobre l'estructura del nou sistema educatiu, el batxillerat, els cicles formatius d'FP, l'accés als estudis universitaris des del batxillerat i els CFGS.
- Coneixement del sistema productiu i laboral i dels processos d'inserció en ell: sessions informatives sobre l'accés al treball, la cerca d'ocupació, etc.
- Desenvolupament d'habilitats per a la presa de decisions: activitats per a l'anàlisi de les possibles conseqüències de les diferents alternatives.
- Qüestionaris d'interessos motivacionals per a valorar el grau de motivació de l'alumnat a l'hora de continuar amb estudis postobligatoris:
  - Test online GR de Educaweb
  - Qüestionari ORIENTA'T del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, per a reflexionar sobre l'elecció acadèmica i professional, tenint en compte els valors professionals, les competències, els interessos i la personalitat.
- Facilitar la visita als alumnes interessats en CFGM., GRAUS UNIVERSITARIS, CEED, o qualsevol altres.

- Atenció directa a les demandes d'alumnes i pares relatives a l'orientació sobre estudis i professions.
- Xarrades informatives sobre el món laboral i eixides acadèmiques als alumnes/as.
- Proporcionar als alumnes que ho requerisquen els models d'examen de les últimes proves d'accés a CFGM, de les proves lliures d'ESO o de les proves de competències clau, així com material per a la seua preparació.
- Recollida d'informació i material a través de la Conselleria d'Educació, Ajuntament, I.E.S. de l'entorn i altres centres acadèmics.

6.3 ACTUACIONS PER INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE A LES ACTIVITATS D'ORIENTACIÓ

És funció de l'equip docent programar activitats per tal d'eliminar els prejudicis, els estereotips i els rols en funció del sexe, construïts segons els patrons socioculturals de conducta assignats a dones i homes, per tal de garantir per a tot l'alumnat possibilitats de desenvolupament personal integral. Per aquest motiu, des del POAP es tractarà de capacitar l'alumnat perquè l'elecció de les opcions acadèmiques es realitze lliure de condicionaments basats en el gènere. Es treballaran conceptes com el lideratge, la presa de decisions, les expectatives, la iniciativa personal, sempre des d'una perspectiva absolutament igualitària, basada en arguments de validesa i en coherència amb els valors de llibertat, respecte i solidaritat.

En ocasions el alumnat no és conscient de la importància que té triar bé les seues opcions acadèmiques o professionals i que les seues decisions estan mediatitzades per determinats condicionants externs que actuen persistentment al llarg de la vida com són: la influència d'amics i amigues, professorat, pares, el context socioeconòmic i familiar, els mitjans de comunicació, l'atracció d'una assignatura, la simple intuïció, etc.

A més, existeixen estereotips socials associats a algunes ocupacions o estudis com són: els de gènere, decidint, per exemple, la conveniència de certs estudis per a xics i uns altres per a xiques, els d'estatus econòmic i social pel qual s'estimen com més aconsellables els estudis corresponents a una professió millor considerada socialment o de major remuneració econòmica sense cap altra consideració, o la moda, que pot arribar a provocar, en un moment determinat, l'increment de la demanda d'unes carreres sobre unes altres. Tots aquestes temes es tractaran de manera interdisciplinària a través de les diferents assignatures.

7. EL CONSELL ORIENTADOR

El Consell Orientador és el instrument que serveix per a comunicar als pares i mares o als seus representants legals, en el cas de l'alumnat menor d'edat, i a l'alumne o alumna, una proposta de l'itinerari formatiu més adequat a seguir, així com la identificació, del grau d'assoliment dels objectius de l'etapa i d'adquisició de les competències corresponents que justifica aquesta proposta.

Aquest document arreplega, d'una banda, el grau de l'èxit dels objectius i d'assoliment de les competències clau de l'alumne/a en cada curs. Per altra banda, l'equip docent de l'alumne/a, tenint en compte l'anterior, amb l'assessorament del departament d'Orientació, realitza la proposta de promoció o de no promoció i, si és el cas, una recomanació acadèmic professional.

El consell orientador es lliurarà obligatòriament al final de cadascun dels cursos de l'Educació Secundària Obligatòria i s'inclourà en l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna. A més a més, en l'apartat «Q» de l'expedient acadèmic quedarà constància de la data en què es fa entrega d'un informe del consell orientador. Així mateix, en l'apartat «N» de l'històric acadèmic s'arreplegaran les conclusions del consell orientador. L'objectiu ha de ser que el Consell Orientador siga el resultat d'un procés de autoorientació de l'alumne/a convenientment guiat a través de les actuacions que s'estableixen en el present Pla d'Orientació Acadèmica i Professional (POAP).

8. AVALUACIÓ DEL POAP

Una vegada implementat el programa, es durà a terme una avaluació d'aquells objectius, continguts, activitats, línies d'actuació, tècniques i estratègies que s'han dut a terme.

Aquesta avaluació ha de ser realitzada per part de tots aquells agents educatius implicats en aquest procés d'orientació.

L'avaluació permetrà, conèixer fins a quin punt ha sigut efectiu el pla d'orientació i ajudarà a decidir el manteniment o el canvi de qualsevol dels punts avaluats.

Els **criteris** per a avaluar el POAP seran:

- Nivell de consecució dels objectius.

- Activitats realitzades, les que estaven programades però no han sigut realitzades, i les incorporades en el procés.
- Eficàcia de les activitats en funció de l'alumnat, tutors/es, professorat, equip directiu, famílies i orientadora.
- Grau d'implicació dels agents educatius que intervenen en aquest procés d'orientació i que hem assenyalat en punt anterior.

Per a l'avaluació es tindran en compte els següents **instruments**:

- Contrast d'experiències.
- Entrevistes.
- Autoavaluació dels tutors/es.
- Avaluació interna del Departament d'orientació.

Finalment en la memòria del Departament d'orientació es podrien incloure els resultats d'aquesta avaluació.